

ייצוג תשתיתי (ש"ב), עמ' I

Halle and Clements (1983) *Problem Book in Phonology: A Workbook for Introductory Courses in Linguistics and in Modern Phonology*. MIT.
 Henry A. Gleason (1955) *Workbook in Descriptive Linguistics*. Holt. Press.

פרוטו־בנטו

בפרוטו־בנטו, [β, l, γ] נמצאים בתפוצה משלימה עם [b, d, g]. הסבירו את תפוצותיהם ע"י הנחת ייצוג תשתיתי לכל זוג (עם נימוקים לבחירה) וניסוח חוק פונולוגי שיגזור את הצורות הפונטיות.

גבה	kiya	.13	שתיים	βale	.1
ארבה	γiγɛ	.14	לשון	leme	.2
צב	kulu	.15	זמורה	taβɛ	.3
סיר לבישול	oŋgo	.16	אנטילופה	pala	.4
דקל	tɛndɛ	.17	שעועית	kondɛ	.5
רעב	zala	.18	מרה	zɔŋgɔ	.6
פיל	zɔɣu	.19	קוף	βɛɣa	.7
גוף	βele	.20	יונה	βɛmbe	.8
סנטר, זקן	lelu	.21	אליל	limo	.9
מים	eyi	.22	פניניה (עוף גינאה)	kaŋga	.10
צוואר	kiŋgɔ	.23	בקר, מקנה	ɣɔmbe	.11
בן־אדם	nto	.24	אש	lelo	.12

אוניידה

בשפת אוניידה, [s, z, š] נמצאים בתפוצה משלימה. הסבירו את תפוצותיהם ע"י הנחת ייצוג תשתיתי (עם נימוקים לבחירה) וניסוח חוקים פונולוגיים שיגזרו את הצורות הפונטיות.

אנשים לבנים	laʔslu:ni	.13	שיספור	laset	.1
עץ אורן אחד	skahnehtat	.14	הוא כבר משחק	lotɛswa:tu	.2
אתה קונה	sni:nuhe	.15	אחד שונה	thiska:te	.3
מילים ארוכות	kawəne:zu:ze?	.16	אבלת תירס	wahsnəstake?	.4
שיסחוב אותו	la:zel	.17	אני לוקח איתי	kha:wi:ze?	.5
שוב שינו אותו	tuzahatite:ni	.18	זה נפל לי	taha:zəthe?	.6
לשבת	saytə	.19	היא ראתה אותך	weza:kə	.7
ילד	laksa	.20	היום הבא	sayolhəne?	.8
זה נופל לו פה	thaʔsətha?	.21	הוא סיים אותו	lohɛsu?	.9
אותו דבר	tɛ:kat	.22	האוכל הגרוע ביותר	tkakhwaksə	.10
אתה כותב	šya:tuhe?	.23	אבלת אותו	wahseke?	.11
	yaʔtəšyatekhahšyahte?	.24	לתת לך לשבור	tehšya?k	.12

הם פתאום היו נפרדים עוד פעם'

ייצוג תשתיתי (ש"ב), עמ' 2

גנדה

1. [r] ו-[l] נמצאים בתפוצה משלימה בסוג אחד של שפת גנדה. באיזה תנאים מוצאים כל אחד מההגאים? (הערה: אין בגנדה תנועות פונמיות שאינן מופיעות פה.)

לשמוע'	wulira	.11	לעשות'	kola	.1
לעזור'	beera	.12	להילחם'	lwana	.2
לזכור'	jjukira	.13	לספר'	buulira	.3
סוג של סירה'	eryato	.14	לאכול'	lya	.4
אש'	omuliro	.15	לשבת'	luula	.5
שריקה'	effirimbi	.16	בלה'	omugole	.6
אונייה'	emmeeri	.17	בטטה'	lumonde	.7
ברק'	eraddu	.18	בית-חולים'	eddwaliro	.8
להאשים'	wawaabira	.19	שפת גנדה'	oluganda	.9
להבין'	lagira	.20	לשון'	olulimi	.10

2. תתבוננו במילים הבאות המושאלות משפות אחרות. איך אפשר להסביר את הטיפול המוזר לכאורה של [r] ו-[l]? האם הוא באמת מוזר? תסבירו. (שימו לב לזה שתסבירו באופן מלא למזה התוצאות הן כפי שהן!)

דגל'	מספרדית [bandera]	ebendera	.1
מסילת ברזל'	מאנגלית [reylwey]	leerwe	.2
שליט'	מאנגלית [ruwlə]	luula	.3
ספארי'	מ-[safari]	ssaffaali	.4

פרוטו-בנטו היא השיחזור המקור המשותף האחרון של שפות הבנטו המדוברות במזרח אפריקה, במרכז, ובדרומה. הסבירות היא שדיברו אותה באזור קמרון. שפת אוניידה היא שפת אירוקווי עם 200 דוברים באונטריו, קנדה, ובניו יורק, ארה"ב. מדברים את שפת גנדה (המוכרת גם בשם "לוגנדה") עם הגנדה בדרום-מזרח של אוגנדה, לרוב בממלכת פוגנדה. יש בערך 3 מיליוני דוברים.

